

Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Bjarni Benediktsson ráðherra
Arnarhvoli við Lindargötu
101 Reykjavík

Reykjavík, 11. október 2019

Efni: Niðurfelling tolla á blómum

Félag atvinnurekenda telur ástæðu til að vekja athygli ráðuneytisins á því óhagræði í viðskiptum og samkeppnishömlum, sem leiða af álagningu hárra tolla á innflutt blóm.

Rök um matvælaöryggi eiga ekki við

Þegar allir tollar á innflutnum vörum voru felldir niður í áföngum á árunum 2016 og 2017 „fyrir utan tolla á matvöru“ eins og fjármálaráðherra orðaði það árið 2015, urðu tollar á blóm einhværa hluta vegna eftir. Þó eiga röksemdir um matvælaöryggi, sem notaðar hafa verið til að réttlæta áframhaldandi tolla á matvörum, augljóslega ekki við um blóm.

Háir tollar margfalda verð

Tollar á blómum samanstanda annars vegar af 30% verðtolli og hins vegar stykkjatolli sem leggst á hverja einstu plöntu, sama hvort um er að ræða pottablóm eða afskorin blóm. Þannig leggst á flest innflutt pottablóm 30% verðtollur og 200 króna stykkjatollur. Segjum að innflutningsverð pottaplöntu sé 300 krónur. Hún ber þá 290 krónur í toll og innflutningsverðið tvöfaldast því sem næst.

Á afskorin blóm leggst oftast 30% verðtollur og auk þess 95 króna stykkjatollur á hvert blóm. Tíu túlipana búnt, sem kostar 600 krónur í innkaupum, fær á sig 1.130 krónur í toll, þannig að innkaupsverðið hartnær þrefaldast.

Þetta er nærtækasta skýringin á háu verði á blómum á Íslandi. Afskorin blóm í búntum, þ.e. sem blómaskreytir hefur ekki sett saman í vönd, eru tvö- til þrefalt dýrari en í nágrannalöndum okkar. Þessi vara, sem neytendur í nágrannalöndunum grípa nánast án umhugsunar með sér úr búðinni til að prýða heimili sitt, er lúxusvara á Íslandi.

Tollkvótar eru dýrir og duga ekki

Eins og ráðuneytinu mun kunnugt, gefa stjórnvöld tvisvar á ári út heimild til að flytja inn takmarkað magn af blómum á lægri tollum. Þá hefur stykkjatollurinn verið gefinn eftir en verðtollurinn situr eftir. Hins vegar er vaxandi eftirspurn eftir tollkvótanum – við síðustu úthlutun voru umsóknir innflytjenda þrefalt það magn sem var í boði – og það þýðir að útboðsgjaldið, sem innflytjendur greiða fyrir að fá að flytja blómin inn, fer hækkandi.

Fyrir síðari helming ársins er það 40-45 krónur á hvert afskorið blóm og 119-126 krónur fyrir hvert pottablóm, samkvæmt niðurstöðum útboðs sem birtar voru á vef atvinnuvega- og

nýsköpunarráðuneytisins 22. maí síðastliðinn. Það er farið að slaga vel upp í hina almennu ofurtolla.

Stykkjatollur hvetur til innflutnings á dýrari vörum

Vegna þess að stykkjatollur eða útboðsgjald – sem er ígildi tolls – leggst á hvert blóm, borgar sig ekki fyrir innflytjendur að flytja inn ódýrari vörur. Þeir neyðast til að flytja inn lúxusvöru, annars margfaldar stykkjatollurinn innkaupsverðið. Þetta stuðlar annars vegar að því að verð á blómum er hátt og hins vegar að því að tilteknar vörur fást ekki. Sem dæmi má nefna að eftir að ræktun á fresíum innanlands lagðist af, hafa þær verið ófáanlegar af því að stykkjatollurinn er margfalt innkaupsverð á hverju stykki og ekki er forsvaranlegt að flytja inn frekar ódýr blóm eins og fresíur til að selja á slíku ofurverði. Ef við gerum ráð fyrir að innkaupsverð á fresíum sé 20 krónur á stykkið, endar tollurinn í 101 krónu, eða fimmföldu innkaupsverðinu.

Ein ástæðan fyrir umframeftirspurn eftir tollkvótum er að blómamarkaðurinn hefur farið stækandi. Fólk hefur vaxandi áhuga á að skreyta híbýli sín með blómum og neytendur sækjast eftir fjölbreytilegu úrvali. Blómaskreytingafólk með faglegan metnað þarf sem fjölbreytilegast hráefni til að vinna úr. Vöxtur ferðaþjónustunnar þýðir margfalda eftirspurn frá hótelum og veitingahúsum á við það sem gerðist fyrir fáeinum árum. Tollkvótarnir hafa hins vegar staðið óbreyttir árum saman og innlend framleiðsla fær þannig hlutfallslega minnkandi samkeppni.

Innlend framleiðsla annar ekki eftirspurn

Það er samdóma álit jafnt innflytjenda sem smásala á blómum, sem Félag atvinnurekenda hefur leitað upplýsinga hjá, að innlend framleiðsla á afskornum blómum anni engan veginn eftirspurn. Fáar tegundir eru ræktaðar á Íslandi í samanburði við það mikla úrval sem er í boði á heimsmarkaði og reglulega vantar blóm af þeim tegundum, þannig að blómaverslanir fá lítið eða jafnvel ekkert af því sem þær panta frá framleiðendum. Fyrir flesta stóra „blómadaga“, til dæmis mæðradag, konudag og Valentínusardag, fá blómabúðir minna af blómum en þær vilja. Þetta væri ekki vandamál ef innflutningur væri frjáls, en ofurtollar setja strik í reikninginn. Núverandi ástand kemur því bæði niður á verði og úrvali.

Lagaákvæði um skortkvóta virka ekki

Við kringumstæður þar sem skortur er á innlendi framleiðslu hefur landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra að gildandi lögum heimild til að gefa út tímabundinn tollkvóta á lægri tollum. Beiðnum innflytjenda um skortkvóta er hins vegar iðulega hafnað með þeim röksemendum að innlendir framleiðendur segist eiga til nóg af blómum. Þetta er augljóslega meingallað kerfi.

Tökum annað dæmi og nærtækt á þessum árstíma; víðast í Evrópu eru hausstúlipanar nú fáanlegir. Svo væri einnig á Íslandi ef tollar á afskornum blómum væru ekki jafnháir og raun ber vitni. Íslenzkir neytendur þurfa að bíða fram í desember eftir ferskum túlipönum úr innlendi ræktun. Þá koma þeir ekki í nægilegu magni, þannig að blómaverzlunum er skammtaður fjöldi búnta.

Hagfræðilegu rökin eru skýr

Hagfræðilegu rökin fyrir niðurfellingu tolla eru skýr og voru sett fram í skilagrein starfshóps fjármálaráðherra, sem lagði til árið 2015 að allir tollar (aðrir en á matvörum) yrðu felldir niður. Hópurinn færði rök fyrir því að tollar drægju úr alþjóðavíðskiptum og þannig úr heildarábata almennings. Í skjóli hárra tolla gætu innlendir framleiðendur viðhaldið háu verði á viðkomandi vörum. Þetta á að sjálfsögðu við um blóm, rétt eins og allar þær vörur, sem tollar voru felldir niður af á árunum 2016 og 2017. Engin rök hafa verið færð fram af hálfu stjórnvalda fyrir því að undanskilja þennan vöruflokk.

Hvað er verið að vernda?

Eina hugsunin að baki tollum á blóm getur verið sú að vernda innlenda framleiðslu fyrir samkeppni. Háir tollar eru hins vegar á mörgum tegundum blóma, burtséð frá því hvort einhver innlend framleiðsla er á þeim. Nefna má aftur dæmið um fresíur. Nellikur eru ekki ræktaðar hér á landi en bera engu að síður 48 króna stykkjatoll á tímabilinu 1. maí til 30. nóvember. Hvaða rök liggja þar að baki?

Hvað pottaplöntur til innanhússnota varðar, er eftirspurn eftir þeim sívaxandi en innlenda framleiðslan sáralítill, líklega helzt á jólastjörnum í lok árs. Fjöldi tegunda ber engu að síður sömu háu tollana eða þá stykkjagjöld upp á vel á annað hundrað króna ef flutt er inn á hinum afar takmarkaða tollkvóta. Vandséð er að nokkur vernd felist í þessu, nema þá fyrir ríkissjóð. Þó leikur varla vafi á að aukin velta með innflutt blóm, sem myndi fylgja afnámi tolla, myndi bæta ríkissjóði tekjutapið og gott betur í formi aukinna tekna af virðisaukaskatti.

Ósk um viðræður

Samrit bréfs þessa er sent fjármálaráðherra. Félag atvinnurekenda lýsir sig reiðubúið til viðræðna við atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið og fjármálaráðuneytið um leiðir til að auka frelsi í innflutningi á blómum og fella niður tolla, jafnt verzluninni í landinu sem neytendum til hagsbóta. Félagið leggur til að fulltrúar blómaverzlana og innflytjenda á blómum verði jafnframt kallaðir til í þeirri vinnu.

Virðingarfyllst,

Ólafur Stephensen
framkvæmdastjóri FA

Fylgiskjal: Stuðningsyfirlýsing 25 aðila í blómaverzlun og -skreytingum

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnurekenda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Kristján Þorsteinsson

Nafn

150256 F399

Kennitala

Blómavall

Blómabúð/fyrirtæki

Kristján Þorsteinsson

Nafn

190769 - 3809

Kennitala

Gasdheimar Gríðurvörur ehf

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnurekenda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Bárá Magnúsdóttir

Nafn

161067 8729

Kennitala

30 eif / Byflugan / Víðimýr

Blómabúð/fyrirtæki

Hrafnulindur þurlefsclóðir

Nafn

130975-3059

Kennitala

Blómagallen ehf.

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnureknda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Hagþjörð Jónsdóttir

Nafn

1912-55 3769

Kennitala

Vestlaunir Áslaug

Blómabúð/fyrirtæki

~~Ekkert teknilegt~~

Mosad Mansard

Nafn

6805013350

Kennitala

Sunamasmrif

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnureknda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Laufer K. M. Jósef
Nafn
160358-2849

Kennitala
Toblóm - Orkidea

Blómabúð/fyrirtæki

Elova Ó Guðmundsdóttir
Nafn

240160 - 5799

Kennitala

H. A. S. T. I. F.

Blómabúð/fyrirtæki

Hilga María Hilgadóttir
Nafn

071261-3369.

Kennitala

Arbejarblóm

Blómabúð/fyrirtæki

Dóris A.2.
Nafn

0001715049.

Kennitala

Dóris A.2.

Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnurekenda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Jón Jónasson
Nafn

071250-2537
Kennitala

Blómatorgið
Blómabúð/fyrirtæki

Rósa Williamsdóttir
Nafn

241062-2369
Kennitala

Rúnni
Blómabúð/fyrirtæki

Regatíðleifjeldssel
Nafn

170767-4469
Kennitala

Daus & Rósue
Blómabúð/fyrirtæki

Eydís Ósk Ásgeirsdóttir
Nafn

220485-3239
Kennitala
Blómabúðin Þjóðleifjeldssel
Blómabúð/fyrirtæki

510196-2609

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnurekenda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Jóna Sigrún Grannas
Nafn

150780-57139

Kennitala

Hreblim elif /et. 511010-0530
Blómabúð/fyrirtæki

Sjálfanblöms / Galler elif.
Nafn

290770-4759

Kennitala

Sjálfanblöms / Galler elif.
Blómabúð/fyrirtæki

þjóðleikurgummand.

0306572769

Nafn

X

Kennitala

Jóh. Raudar Þorste

Blómabúð/fyrirtæki

/ Blómasetrið ehf.
Nafn

fyrirtæki

300355-4479

Kennitala

Svava Viðlundsd

Blómabúð/fyrirtæki

nafn

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnureknda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Hlin Sigurðardóttir

Nafn

301258 - 4459

Kennitala

Modul ehf.

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnurekenda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Nanna Björk Þórasdóttir
Nafn

060471-5259

Kennitala

Breiðholtsskólinn 5506992499

Blómabúð/fyrirtæki

Sandra Þórg Jónsdóttir
Nafn

020626-2869

Kennitala

Blómabúðin 421116-1560

Blómabúð/fyrirtæki

G. Birgñjá Bardardóttir
Nafn

311060-7169

Kennitala

Möggerblaði 540514-1270

Blómabúð/fyrirtæki

S. Ma. S. J. U.
Nafn

100884-3569

Kennitala

Reykjavíkurblóm ehf.
Blómabúð/fyrirtæki

Við undirritaðir fulltrúar blómaverslana lýsum yfir fullum stuðningi við erindi Félags atvinnureknda til landbúnaðar- og sjávarútvegsráðherra og fjármálaráðherra um niðurfellingu tolla á blómum. Blómatollar skekkja samkeppni, hækka verð og gera blómabúðum erfitt fyrir í rekstri. Við skorum á ráðuneytin að setja af stað vinnu við að afnema og/eða lækka tolla á blómum, versluninni í landinu og neytendum til hagsbóta.

Nafn

Auður Anna Þórhildur
070661-2419

Kennitala

Auður blómabúð-blómaverkslafti 530116 - 0770
Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki

Nafn

Kennitala

Blómabúð/fyrirtæki